

OPRAWNY (6) ai

o oraz a jasne.

sg m G oprawného (2); -ého (1), -(e)go (1). ◇ [f N oprawn(a).] ◇ n N oprawn(e) (1). ◇ [G oprawn(e)go. ◇ A oprawne(e).] ◇ L oprawnym (1). ◇ pl G oprawnych (1). ◇ A subst oprawné (1).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVI – XIX w.

1. *Ufortyfikowany; munitus Vulg* (1) :

[*oprawny* czym: Patrz na Tarnów, [...] jako oprawne jest miasto wałmi, mury, sklepy, strzelbą ku obronie? *OrzŻyw* 271.]

Wyrażenie: »oprawny ku obronie« (1): [*Damaszek*] Miáfto známieniéie opráwne ku obronie y ftrażá ofádzone *BielKron* 456; [*OrzŻyw* 271].

[*Szereg*: »zamkniony i oprawny«: A Ierycho ná ten čás zámknione y opráwne było [*clausa erat atque munita*]/ dla ftráchu fynow Ifráélfkich *Leop Ios* 6/1 (*Linde*).]

2. *Ozdobiony* (1) : táme obruáf doftáli/ ná którym Pan Kryftus z Apoftoły fwoiemi wieczérzał/ kofztownie opráwnego. *BielKron* 178v.

3. *praw. Związany z zabezpieczeniem; reformationis, reformatorius JanStat* (3) :

Wyrażenia: »dobra oprawne« (1): tedy fád onému/ który odkupuie/ da onéy dobrá opráwne [*bona illa reformatoria JanStat* 577] w dźierzenie *SarnStat* 634.

»oprawne prawo« (1): iedno tylko dowiedziawfzy fie o opráwnym práwie [*de iure reformationis JanStat* 571]/ y o dźierzeniu [...] áby było dáné dźierzenie tym/ którym ieft powinné wrócenie poáfgu. *SarnStat* 633.

»zapis oprawny« (1): Sąd [...] pieniądze/ które należą ku wykupnu/ wedle zámknienia w fobie zapifu opráwného [*inscriptionis reformatoriae JanStat* 577] chował [...] bédzie. *SarnStat* 634.

4. *Przygotowany do gotowania, taki, z którego zdarto skórę lub oskubano pierze; wypatroszony i oczyszczony* (1) : Dawamy wam mocno ná przykazánie/ áby wfzelki z was nam zgotował skor/ zwierząt pobitych dobrze opráwnych tyfiąc [*pelles animalium mortuorum mille profectas*] *HistAl* E7; [Rzeczy niżej opisane oszacowane, które przekupnie, przekupki nie drożej przedawać mają pod winą urzędową: gęś dobra oprawna tłusta gr 4 *OpisyPozn* 1598 nr 22].

5. [*Taki, na którym wykonuje się egzekucje*: Potem, abi [*Jezus*] zedwiema lotroma namyasto oprawną [!] wiedzion a possrod nych vkrzizowan, abi snymy pospołu vmarl. *SprChęd* 81.]

6. [*W funkcji rzeczownika, rodzaj podatku*: »oprawne«: Item oprawnego pendit gr. 26 sed advocatus ratione servitii sui tollit. *RachBonera* 1545 19; *LustrKrak* I 68, 70, 92, 98, 99; Oprawnego każdy z placu swego [*daje*] per den. 12 *LustrSand* 6, 8, 112.]

Synonimy: 2. *ochędożony, ozdobiony, przybrany*; 4. *oblupiony, odarty*.

Cf [NIEOPRAWNY], OPRAWIONY